

Informacija o rezultatima pregovora i zaključivanju Ugovora o zajmu sa Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj (IBRD) za potrebe finansiranja Projekta vodnih usluga i otpornosti na klimatske promjene u Crnoj Gori (Water Security and Climate Adaptation (WaSCA) Project), u iznosu do 35.000.000,00 eura

Vlada Crne Gore je, na sjednici održanoj 15. oktobra 2026. godine, donijela Zaključke br. 11-011/26-3992/3, kojima je usvojila Informaciju o polaznim osnovama za pregovore o zaključivanju Ugovora o zajmu sa Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj (IBRD) za potrebe finansiranja Projekta vodnih usluga i otpornosti na klimatske promjene u Crnoj Gori (Water Security and Climate Adaptation (WaSCA) project), u iznosu do 35.000.000,00 eura, i ovlastila pregovarački tim da sprovede pregovore sa IBRD bankom u cilju definisanja uslova i zaključivanja predmetnog Ugovora o zajmu.

U skladu sa navedenim, zvanični pregovori sa IBRD-om, kojim su prisustvovali predstavnici Ministarstva finansija, Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, kao i predstavnici Regionalnog vodovoda, PROCON-a, kao Jedinice za implementaciju projekta (PIU), i Jedinice za tehničke usluge (TSU), održani su 22. oktobra 2026. godine, tokom kojih je zajednički usaglašena ključna ugovorna i projektna dokumentacija neophodna za zaključivanje Ugovora o zajmu i realizaciju projekta.

Shodno Ugovoru o zajmu i opštim uslovima kreditiranja koje propisuje IBRD banka, kreditni aranžman će biti zaključen na period od 15 godina, uključujući grejs period od 2 godine. Ugovor o zajmu predviđa varijabilnu kamatnu stopu koja se sastoji od šestomjesečnog EURIBOR-a, uvećanog za varijabilnu kamatnu maržu koja se kvartalno utvrđuje. Za kreditni aranžman sa rokom otplate od 15 godina i grejs periodom od 2 godine, varijabilna kamatna marža trenutno iznosi 0,74%.

Dodatno, predviđena je jednokratna naknada za obradu kredita (front-end fee) u iznosu od 0,25% ukupne vrijednosti kredita, kao i naknada na nepovučena sredstva (commitment fee) u visini od 0,25% na iznos neiskorišćenih, odnosno nepovučenih kreditnih sredstava. Obračun naknade na nepovučena sredstva počinje da teče nakon isteka 4 godine od dana potpisivanja Ugovora o zajmu.

Rok za stupanje na snagu je devedeset dana od dana potpisivanja. Kao dodatni uslovi za stupanje na snagu predviđeni su formiranje Jedinice za implementaciju projekta (PIU) i usvajanje Operativnog priručnika za projekat (POM).

Pravni osnov za zaključivanje predmetnog kreditnog aranžmana predstavlja Zakon o budžetu Crne Gore i Odluka o zaduživanju Crne Gore za 2026. godinu, kojima je predviđeno da se Država, može zadužiti za potrebe finansiranja „Projekta vodnih usluga i otpornosti na klimatske promjene u Crnoj Gori“ (Water Security and Climate Adaptation (WaSCA) project), za koje će se kreditor utvrditi tokom godine, u iznosu do 55.000.000,00 eura.

Opis projekta

Projekat predstavlja prvu fazu programa zasnovanog na višefaznom programskom pristupu, osmišljen radi unapređenja vodne sigurnosti i vodnih usluga otpornih na klimatske promjene u Crnoj Gori. Razvojni cilj projekta je poboljšanje vodnih usluga otpornih na klimatske promjene u odabranim opštinama i jačanje kratkoročne vodne sigurnosti u primorskom regionu Crne Gore. Planirano je da projekat bude realizovan do kraja 2031. godine.

Procijenjena ukupna vrijednost projekta je oko 55 miliona eura i planirano je da se finansira iz kredita IBRD banke u iznosu do 35 miliona eura i OPEC Fonda za međunarodni razvoj u iznosu do 20 miliona eura. Dogovoreno je da će se zajam OPEC fonda iskoristiti za zajedničko sufinansiranje komponente 1 Projekta.

S obzirom na model zajedničkog sufinansiranja, povlačenje sredstava zajma IBRD-a za komponentu 1 biće uslovljena zaključenjem i ispunjavanjem svih prethodnih uslova potrebnih za stupanje na snagu ugovora o zajmu između OPEC fonda i Crne Gore.

Projekat se sastoji od sljedećih komponenti:

Komponenta 1: Strateška ulaganja u infrastrukturu vodnih usluga i otpornost

Komponenta je namijenjena izgradnji i rehabilitaciji Sistema za vodosnabdijevanje u crnogorskim opštinama i realizuje se u dvije faze koje su prikazane u tabeli u nastavku:

	Opština	Projekt FAZA 1	Procjena troškova (EUR)
1	Gusinje	Rehabilitacija sistema vodosnabdijevanja u opštini Gusinje	1,098,379
2	Kolašin	Rehabilitacija sistema vodosnabdijevanja u opštini Kolašin za SCADA sistem	407.000
3	Pljevlja	Rehabilitacija vodovodnog sistema Potpeć - Pliješ, uključujući cjevovod za naselje Odžak	10.077.569
4	Plužine	Izgradnja novog vodovodnog sistema u selu Seoca	326.416
5	Tuzi	Izgradnja vodovodne infrastrukture u ruralnim područjima Arza-Helmica-Nabom-Trabojin	512.854
6	Nikšić	Rehabilitacija distributivnog magistralnog voda za naselje Kočani	1.322.284
7	Nikšić	Proširenje i rehabilitacija postojećeg sistema vodosnabdijevanja Župe Nikšićke - Faza I	3.461.060
8	Berane	Izgradnja kanalizacione mreže u naselju Donji Talum	322.878
9	Berane	Izgradnja kanalizacione mreže u naselju Gornji Lužac	488.232
10	Berane	Vodovod Gornje Zaostro	250.000
Ukupno faza I			18.266.672
		Projekt FAZA 2	
11	Bijelo Polje	Izgradnja cjevovoda Ø300 od kružnog toka kod Ribarevine do postojećeg šahta	395.500
12	Bijelo Polje	Izgradnja vodovodnog sistema Tomaševo	TBC
13	Plav	Izgradnja rezervoara za centralni sistem vodosnabdijevanja	874.000
14	Žabljak	Izgradnja vodovodnog sistema u naselju Njegovuđa	316.400
15	Bijelo Polje	Izgradnja vodovodnog sistema Zminac	532.000
16	Nikšić	Vodosnabdijevanje srednje visoravni Banjani	8.796.367

17	Bijelo Polje	Izgradnja vodovodnog sistema Nedakuse-Trumbarine	79.500
18	Nikšić	Rehabilitacija i proširenje centralnog sistema vodosnabdijevanja Nikšića	11.300.000
Ukupno faza II			22.293.767
UKUPNO FAZA I FAZA II			40.560.439

Za realizaciju Komponente 1 biće zadužene opštine navedene u tabeli. Potrebno je naglasiti da se opštine koje učestvuju u okviru Komponente 1 mogu mijenjati u zavisnosti od stepena pripremljenosti projekata, dinamike njihove realizacije i ispunjenosti predviđenih uslova za učešće, kako u Projektu, tako i u kreditnim obavezama koje proizilaze iz Ugovora o prenosu sredstava zajma. Stoga, ukoliko dođe do zastoja u pripremi ili realizaciji pojedinih projekata ili ukoliko određena opština ne ispuni preduslove, koji se odnose i na zaključivanje Ugovora o prenosu sredstava zajma, može doći do izmjene prvobitno predviđenog obuhvata opština.

Naime, Kreditna sredstva namijenjena opštinama biće proslijeđena putem transfernih zajmova, odnosno zaključivanjem ugovora o prenosu sredstava zajma, koji će prethodno biti usaglašeni sa kreditorom. Opštinama će biti stavljena na raspolaganje sredstva zajma IBRD-a i OPEC fonda, u odgovarajućim međusobnim odnosima, pod istim finansijskim uslovima kao onih ugovorenih sa IBRD bankom i OPEC fondom, s tim što će ročnost otplate sredstava biti posebno definisana sa svakom opštinom u skladu sa njihovom likvidnošću, a sve u cilju efikasnije realizacije Projekta.

Prije održavanja pregovora, Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera pribavilo je pisane saglasnosti svih navedenih opština, kojima su one potvrdile spremnost za učešće u Projektu, preduzimanje neophodnih aktivnosti iz svoje nadležnosti radi pripreme i realizacije projektnih aktivnosti, kao i spremnost za zaključivanje ugovora o prenosu sredstava zajma.

Ministarstvo finansija će, nakon potpisivanja ugovora o zajmu sa IBRD-om i OPEC fondom, usaglasiti ugovore o prenosu sredstava zajma sa opštinama, IBRD-om, resornim ministarstvom i PROCON-om, te ih dostaviti Vladi na razmatranje i usvajanje.

Komponenta 2: Integrirani pristupi vodnoj sigurnosti u primorskom regionu

Potkomponenta 2.1 – Proširenje kapaciteta za prečišćavanje vode iz jezera.

Potkomponenta 2.2 - Tehnička pomoć za upravljanje slivom rijeke Morače i održivo upravljanje sedimentom.

Za realizaciju Komponente 2 biće zadužen Regionalni vodovod, kojem će kreditna sredstva biti takođe proslijeđena putem transfernog zajma, pod uslovima koji će biti definisani Ugovorom o prenosu sredstava zajma. Komponenta 2 finansiraće se isključivo iz sredstava IBRD zajma, a prethodno usaglašeni Ugovor o prenosu sredstava zajma biće dostavljen Vladi na razmatranje i usvajanje.

Komponenta 3: Jačanje podsticajnog okruženja za efikasno upravljanje i rukovođenje sektorom voda

Pružanje podrške reformama politika, regulatornog okvira i kapaciteta potrebnih za unapređenje održivosti i efikasnosti ulaganja u sektoru voda.

Komponenta 4: Upravljanje projektom, monitoring i komunikacija

Sprovođenje upravljanja projektom, koordinacije, monitoringa, komunikacije i uključivanja zainteresovanih strana.

Za realizaciju navedene komponente biće zaduženi Nacionalna jedinica za implementaciju projekata iz oblasti komunalne djelatnosti i zaštite životne sredine, DOO "Project - Consulting" – Podgorica (PROCON), kao Jedinica za implementaciju projekta (PIU) i Jedinica za tehničke usluge (TSU) u okviru Ministarstva finansija.

**Negotiated Text
October 22, 2026**

LOAN NUMBER K0840-ME

Loan Agreement

**(Montenegro Water Security and Climate Adaptation Phase 1 Project
Using the Multiphase Programmatic Approach)**

between

MONTENEGRO

and

**INTERNATIONAL BANK FOR RECONSTRUCTION
AND DEVELOPMENT**

LOAN AGREEMENT

AGREEMENT dated as of the Signature Date between MONTENEGRO (“Borrower”) and INTERNATIONAL BANK FOR RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT (“Bank”). The Borrower and the Bank hereby agree as follows:

ARTICLE I — GENERAL CONDITIONS; DEFINITIONS

- 1.01. The General Conditions (as defined in the Appendix to this Agreement) apply to and form part of this Agreement.
- 1.02. Unless the context requires otherwise, the capitalized terms used in this Agreement have the meanings ascribed to them in the General Conditions or in the Appendix to this Agreement.

ARTICLE II — LOAN

- 2.01. The Bank agrees to lend to the Borrower the amount of thirty-five million Euro (EUR 35,000,000), as such amount may be converted from time to time through a Currency Conversion (“Loan”), to assist in financing the project described in Schedule 1 to this Agreement (“Project”).
- 2.02. The Borrower may withdraw the proceeds of the Loan in accordance with Section III of Schedule 2 to this Agreement.
- 2.03. The Front-end Fee is one quarter of one percent (0.25%) of the Loan amount.
- 2.04. The Commitment Charge is one quarter of one percent (0.25%) per annum on the Unwithdrawn Loan Balance.
- 2.05. The interest rate is the Reference Rate plus the Variable Spread or such rate as may apply following a Conversion; subject to Section 3.02(e) of the General Conditions.
- 2.06. The Payment Dates are February 15 and August 15 in each year.
- 2.07. Except as provided in Section 2.08 below, the principal amount of the Loan shall be repaid in accordance with Section 3.03 of the General Conditions and Schedule 3 to this Agreement.
- 2.08. (a) Upon occurrence of an Eligible Event and issuance of government declaration of national emergency, the Borrower may request the Bank to activate: (i) the Principal Payment Deferral in respect of a portion or all of the Withdrawn Loan Balance; and/or (ii) Interest Payment Deferral; for the Deferral Period, provided that such request shall be made no earlier than in respect of the first Principal Payment Date and no later

than the fifth anniversary prior to the final maturity of the Loan. Such request and any activation shall be made in accordance with the CRDC Terms and Conditions in effect at the time of the submission of the request, the provisions of which are hereby incorporated by reference and form an integral part of this Agreement. The activation of the Payment Deferral may occur only once during the term of the Loan.

(b) At the time of requesting the Principal Payment Deferral pursuant to the provisions of paragraph (a) of this Section 2.08, the Borrower may also request repayment provisions different from those set out in Schedule 3 to this Agreement for a portion or all of the Withdrawn Loan Balance for which Principal Payment Deferral is requested, provided that (i) the average maturity of the Withdrawn Loan Balance after the Deferral Period equals the original average maturity of such Withdrawn Loan Balance prior to the Principal Payment Deferral request and the final maturity of the Withdrawn Loan Balance after the Deferral Period will not exceed the original final maturity of such Withdrawn Loan Balance prior to the Principal Payment Deferral request; and (ii) such repayment provisions have been agreed between the Borrower and the Bank.

(c) Upon review of the Borrower's request and the Bank's reasonable determination of the eligibility of the Loan for a Payment Deferral, the Bank shall take such actions as necessary to implement the Payment Deferral in accordance with the terms of this Agreement and the CRDC Terms and Conditions. Effective the date of the activation of the Payment Deferral as notified by the Bank to the Borrower, the provisions of this Agreement providing for repayment of the proceeds of the Loan, including the provisions of Schedule 3, shall be deemed to have been modified, as applicable. The Bank shall notify the Borrower of the applicable financial terms of the Loan, including any revised amortization provisions, if applicable, at the time of the Payment Deferral activation or promptly thereafter.

(d) In the event the Interest Payment Deferral is activated, the Borrower shall pay to the Bank interest on any such deferred amount at the rate set forth in Section 2.05 of this Agreement until such time as the deferred amount is fully paid to the Bank. Such interest shall accrue from the respective dates when the relevant amounts are deferred after the Interest Payment Deferral is activated and shall be payable on the remaining Payment Dates after the Deferral Period.

(e) The Payment Deferral shall not be activated, if either of the events specified in Section 7.02 (a) or 7.07 (a) of the General Conditions occurs and is continuing, provided, however, that the Payment Deferral itself, upon its activation, shall not constitute an event described in Sections 7.02 (a) or 7.07 (a) of the General Conditions. Furthermore, the Borrower shall continue to pay all applicable and accrued Loan Payments during the Deferral Period, except the amounts that have been deferred pursuant to the activated Payment Deferral as described herein.

(f) If the Withdrawn Loan Balance or any interest and other applicable Loan charges, to which the request for Payment Deferral relates, is subject to a Currency Conversion then in effect, the Borrower and the Bank shall agree to amend or terminate such Currency Conversion. In the event of an early termination of such Currency Conversion prior to the end of its Conversion Period as a result of the Payment Deferral, the provisions of Section 4.06 (b) of the General Conditions shall apply.

ARTICLE III — PROJECT

- 3.01. The Borrower declares its commitment to the objective of the Project and the MPA Program. To this end, the Borrower shall carry out the Project, through the Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management (MPŠV), the Ministry of Ecology, Sustainable Development and Northern Region Development (MERS), PROCON and Technical Services Unit, in accordance with the provisions of Article V of the General Conditions and Schedule 2 to this Agreement.

ARTICLE IV — EFFECTIVENESS

- 4.01. The Additional Conditions of Effectiveness consist of the following:
- (a) the Borrower has established the Project Implementation Unit in accordance with the provisions of Section I.A.3(a) of Schedule 2 to this Agreement; and
 - (b) the Borrower has adopted the Project Operations Manual, in accordance with the provisions of Section I.C.1 of Schedule 2 to this Agreement.
- 4.02. The Effectiveness Deadline is the date ninety (90) days after the Signature Date.

ARTICLE V — REPRESENTATIVE; ADDRESSES

- 5.01. The Borrower's Representative is its Minister of Finance.

5.02. For purposes of Section 10.01 of the General Conditions:

(a) the Borrower's address is:

Ministry of Finance
Stanka Dragojevic 2
81000 Podgorica, Podgorica
Montenegro; and

(b) the Borrower's Electronic Address is:

Facsimile:	E-mail:
382 20 224 450	mf@mif.gov.me

5.03. For purposes of Section 10.01 of the General Conditions:

(a) the Bank's address is:

International Bank for Reconstruction and Development
1818 H Street, N.W.
Washington, D.C. 20433
United States of America; and

(b) the Bank's Electronic Address is:

Telex:	Facsimile:
248423(MCI) or 64145(MCI)	1-202-477-6391

AGREED as of the Signature Date.

MONTENEGRO

By

Authorized Representative

Name: _____

Title: _____

Date: _____

**INTERNATIONAL BANK FOR
RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT**

By

Authorized Representative

Name: _____

Title: _____

Date: _____

SCHEDULE 1

Project Description

The objective of the Project is to improve climate resilient water services in selected municipalities and enhance near-term water security in the coastal region of Montenegro.

The Project constitutes a phase of the MPA Program and consists of the following parts:

Part 1: Strategic Investments in Water Services Infrastructure and Resilience

Carrying out a program of prioritized investments to rehabilitate, modernize, and expand water services infrastructure in selected municipalities including designs, civil works and supervision of civil works for: (a) rehabilitation and expansion of centralized water supply systems; (b) extension of sewer network to connect households to existing wastewater treatment plants; and (c) modernization and expansion of decentralized water services infrastructure in remote rural areas.

Part 2: Integrated Approaches to Coastal Water Security

2.1 Expansion of lake water treatment capacity

Carrying out detailed design, civil works and supervision of civil works for expansion of water abstraction and treatment facility at *Malo Blato* area of Lake Skadar to enhance the facility's water treatment capacity by an additional 250 liters per second.

2.2 Technical assistance for Morača river basin management and sustainable sediment management

(a) Carrying out a program of technical assistance and studies required to develop the technical evidence and planning basis for sustainable measures to improve *Bolje Sestre* spring discharge and strengthen water security in the coastal region such a program to include hydromorphological and hydrogeological surveys and modeling of the *Morača* River, incorporating current and projected climate conditions; sediment and groundwater monitoring; sediment-transport and groundwater modeling; and the assessment and preliminary design of rehabilitation and intervention options as well as strengthening of the monitoring and analytical capacity of the Institute of Hydrometeorology and Seismology and the Water Administration and stakeholder engagement and participatory planning activities.

(b) preparation of a National Integrated Sediment Management Strategy.

Part 3: Strengthening Enabling Environment for Effective Water Sector Governance and Management

Provision of support for policy, regulatory and capacity reforms required to improve the sustainability and effectiveness of water-sector investments including: (a) carrying out a Techno-Economic Analysis of water services and preparation of a National Water Services Strategy; (b) reviewing and updating REGAGEN's tariff methodology (*to strengthen the basis for cost recovery, improve utility financial planning and creditworthiness, and protect vulnerable customers*) and development and roll out of a national digital platform for collection, validation, and benchmarking of water-service performance data; (c) strengthening the capacity of utilities and local governments to implement reforms and sustain improved services through training and peer learning on, *inter alia*, multi-annual business planning, non-revenue water management, and performance indicator data collection and benchmarking.

Part 4: Project Management, Monitoring and Communication

Carrying out Project management, coordination, monitoring and communication and stakeholder engagement including: (a) supporting the operation of the Project Implementation Unit, Project Steering Committee, Technical Services Unit and the Project coordination function; (b) ensuring environmental and social, and fiduciary compliance and conducting monitoring and evaluation and audits; and (c) knowledge management, dissemination of lessons learned, and implementation of communications and stakeholder engagement strategy.

SCHEDULE 2

Project Execution

Section I. Implementation Arrangements

A. Institutional Arrangements

1. The Borrower shall designate MERS and MPŠV with overall responsibility for Project management and implementation with technical support from:
 - a) the Environmental Protection Agency in providing technical inputs, facilitating regulatory approvals, and ensuring adherence to environmental standards during Project implementation;
 - b) the selected municipalities and their corresponding utilities responsible for provision of water and sanitation services, for Part 1 of the Project;
 - c) the Regional Water Supply Company (RWSC) for Part 2.1 of the Project; and
 - d) REGAGEN for Part 2.2 of the Project.
2. Without limitation to the provisions of Article V of the General Conditions and except as the Bank shall otherwise agree in writing, the Borrower shall:
 - (a) at the proposal of MERS and MPŠV establish no later than three (3) months after the Effective Date, and thereafter maintain throughout the duration of the Project, a steering committee with composition, mandate, and resources satisfactory to the Bank (“Project Steering Committee”); and (i) to be comprised of representatives of the ministries, agencies and stakeholders involved in the implementation of the Project including, *inter alia*, MERS, MPŠV, the Ministry of Finance, the Water Administration and REGAGEN; (ii) to be co-chaired by representatives of MERS and MPŠV; (iii) to be responsible for strategic oversight, high-level inter-institutional and inter-ministerial coordination, ensuring that Project’s investments and reforms remain aligned with Government priorities and the wider water-sector reform agenda, reviewing Project progress against milestones, and facilitating decisions to address implementation bottlenecks including inter-ministerial and policy-level challenges, all as further described in the Project Operations Manual.
 - (b) through MERS and MPŠV hire or appoint not later than six (6) months after the Effective Date, and thereafter maintain throughout the duration of the Project a Project coordinator (who shall report to both MERS and MPŠV) with qualification and experience and under the terms of reference acceptable to the Bank, to facilitate, *inter alia*, effective coordination across all Project implementing entities, including selected municipalities.
3. (a) The Borrower (through MERS and MPŠV) shall establish the project implementation unit - through designating and entering into appropriate implementation arrangements with PROCON to serve as the project implementation unit for the Project - with composition, resources, terms of reference, and functions acceptable to the Bank (“Project Implementation Unit”), and thereafter maintain it throughout the duration of the Project.
 - (b) The Project Implementation Unit shall be responsible for: (i) the coordination and management of all Project implementation activities and managing day-to-day Project implementation; (ii) ensuring that the requirements, criteria, policies, procedures, and organizational arrangements set forth in the Project Operations Manual are applied in carrying out the Project including verifying technical deliverables, contracts compliance as well as

compliance with the environmental and social risks management requirements; (iii) monitoring and evaluation of the Project including contracts monitoring, results monitoring and preparation of Project progress reports.

(c) Without limitation to the provision of (a) above, the Borrower shall through MERS and MPŠV ensure that PROCON hires or appoints no later than three months after the Effective Date, one project manager, one civil engineer, one environmental specialist and one social development specialist and thereafter maintain these positions throughout Project implementation, all under terms of reference acceptable to the Bank and in accordance with the Project Operations Manual.

4. The Borrower, through Technical Services Unit, shall be responsible for procurement, financial management and disbursement activities under the Project in accordance with the provisions of this Agreement, the Project Operations Manual, and, to this end, shall maintain, throughout the implementation of the Project, the Technical Services Unit in the Ministry of Finance with resources, staffing and fiduciary responsibilities acceptable to the Bank and as set forth in the Project Operations Manual.
5. Without limitation to the preceding provisions of this Section I.A, the Borrower shall recruit and retain such individual consultants and/or firms (as may be needed to support effective Project implementation and the achievement of the Project development objective) in such numbers, and each with qualifications and experiences and under terms of reference satisfactory to the Bank, and in accordance with the timeframes as further detailed in the Project Operations Manual.

B. Subsidiary Agreements

1. Prior to implementing any activities under Part 1 of the Project in a selected municipality in Montenegro (strategic investments in water services infrastructure and resilience), the Borrower shall make the proceeds of the Loan available to the respective municipality under an agreement - acceptable to the Bank - between the Borrower and the respective municipality ("Municipality Subsidiary Agreement").
2. Prior to implementing Part 2.1 of the Project, the Borrower shall make the proceeds of the Loan available to RWSC under an agreement - acceptable to the Bank - between the Borrower and the RWSC ("RWSC Subsidiary Agreement").
3. The Borrower shall exercise its rights under the RWSC Subsidiary Agreement and all Municipality Subsidiary Agreements in such manner as to protect the interests of the Borrower and the Bank and to accomplish the purposes of the Loan. Except as the Bank shall otherwise agree, the Borrower shall not assign, amend, abrogate or waive any of the Subsidiary Agreements or any of their provisions.

C. Project Operations Manual

1. The Borrower shall:
 - (a) prepare a Project operations manual, in form and substance satisfactory to the Bank, containing detailed arrangements and procedures for implementation of the Project including *inter alia*: (i) implementation arrangements including delineation of roles and responsibilities of various ministries, departments, agencies, municipalities, utilities and other institutions involved in Project implementation and their coordination and inter-relationships; (ii) disbursement arrangements, reporting requirements, financial management procedures and audit procedures including details on payments flow, roles, decision-making processes, technical-clearance procedures, documentation requirements, and timelines for relevant parties

to fulfill their assigned roles in order to minimize implementation delays; (iii) the procurement procedures, standard procurement documentation, contracts administration and management procedures; (iv) measures to mitigate fraud and corruption as well as other integrity and fiduciary risks; (v) environmental and social risks management arrangements as well as operation of grievance mechanism; (vi) procedures for preparing and reviewing a consolidated annual work plan and budget for each Fiscal Year; (vii) eligibility criteria to be met by RWSC and municipalities interested in participating in/ benefitting from the Project activities, procedures and arrangements governing such activities and the template subsidiary agreements to be executed by RWSC and such municipalities; (viii) monitoring and evaluation arrangements, reporting and communication, including performance indicators; (ix) such other administrative, financial, technical and organizational arrangements and procedures as shall be required for the Project.

(b) (i) furnish to and exchange views with the Bank on such manual promptly upon its preparation; (ii) thereafter adopt such manual as shall have been approved by the Bank (“Project Operations Manual” or “POM”); and (iii) thereafter implement the Project in accordance with the POM.

(c) not amend, suspend, abrogate, repeal, or waive any provisions of the Project Operations Manual without the prior written agreement of the Bank.

2. In the event of any conflict between the provisions of the Project Operations Manual and those of this Agreement, the provisions of this Agreement shall prevail.

D. Environmental and Social Standards.

1. The Borrower shall, through MERS and MPŠV, ensure that the Project is carried out in accordance with the Environmental and Social Standards, in a manner acceptable to the Bank.
2. Without limitation upon paragraph 1 above, the Borrower shall, through MERS and MPŠV, ensure that the Project is implemented in accordance with the Environmental and Social Commitment Plan (“ESCP”), in a manner acceptable to the Bank. To this end, the Borrower shall ensure that:
 - (a) the measures and actions specified in the ESCP are implemented with due diligence and efficiency, as provided in the ESCP;
 - (b) sufficient funds are available to cover the costs of implementing the ESCP;
 - (c) policies and procedures are maintained, and qualified and experienced staff in adequate numbers are retained to implement the ESCP, as provided in the ESCP; and
 - (d) the ESCP, or any provision thereof, is not amended, repealed, suspended or waived, except as the Bank shall otherwise agree in writing, as specified in the ESCP, and ensure that the revised ESCP is disclosed promptly thereafter.
3. In case of any inconsistencies between the ESCP and the provisions of this Agreement, the provisions of this Agreement shall prevail.
4. The Borrower shall, through MERS and MPŠV, ensure that:
 - (a) all measures necessary are taken to collect, compile, and furnish to the Bank through regular reports, with the frequency specified in the ESCP, and promptly in a separate report or reports, if so requested by the Bank, information on the status of compliance with the ESCP and the environmental and social instruments referred to therein, all

such reports in form and substance acceptable to the Bank, setting out, *inter alia*: (i) the status of implementation of the ESCP; (ii) conditions, if any, which interfere or threaten to interfere with the implementation of the ESCP; and (iii) corrective and preventive measures taken or required to be taken to address such conditions; and

- (b) the Bank is promptly notified of any incident or accident related to or having an impact on the Project which has, or is likely to have, a significant adverse effect on the environment, the affected communities, the public or workers, including any explosions, spills, and any workplace accidents that result in death, serious or multiple injury, pollution, or any case of sexual exploitation and abuse, sexual harassment and violence against minors, or any incidents in or related to international waterways, in accordance with the ESCP, the environmental and social instruments referenced therein and the Environmental and Social Standards.
- 5. The Borrower shall, through MERS and MPŠV, establish, publicize, maintain and operate an accessible grievance mechanism, to receive and facilitate resolution of concerns and grievances of Project-affected people, and take all measures necessary and appropriate to resolve, or facilitate the resolution of, such concerns and grievances, in a manner acceptable to the Bank.
 - 6. The Borrower shall, through MERS and MPŠV, ensure that all bidding documents and contracts for civil works under the Project include the obligation of contractors, subcontractors and supervising entities to: (a) comply with the relevant aspects of ESCP and the environmental and social instruments referred to therein; and (b) adopt and enforce codes of conduct that should be provided to and signed by all workers, detailing measures to address environmental, social, health and safety risks, and the risks of sexual exploitation and abuse, sexual harassment and violence against children, all as applicable to such civil works commissioned or carried out pursuant to said contracts.

E. Annual Work Plan

- 1. The Borrower shall, through MERS and MPŠV, prepare and furnish to the Bank not later than October 31 of each Fiscal Year during the implementation of the Project (beginning in calendar year 2027), a consolidated work plan and budget containing *inter alia*: (i) all activities proposed to be implemented under the Project during the following Fiscal Year; (ii) a proposed financing plan for expenditures required for such activities, setting forth the proposed amounts and sources of financing therefor; and (iii) the training plan for such period.
- 2. The Borrower shall, through MERS and MPŠV, afford the Bank a reasonable opportunity to exchange views with the Borrower on each such proposed annual work plan and budget and shall thereafter ensure that the Project is implemented with due diligence during said following Fiscal Year in accordance with such work plan and budget as shall have been approved by the Bank (“Annual Work Plan”).
- 3. The Borrower shall, through MERS and MPŠV, not make or allow any changes to be made to the approved Annual Work Plan without prior approval in writing by the Bank.
- 4. Without limitation on the provisions of Part E.1 of this Section, the Borrower shall, through MERS and MPŠV, prepare and furnish to the Bank the first proposed Annual Work Plan required under the Project not later than two (2) months after the Effective Date.

Section II. Project Monitoring Reporting and Evaluation

The Borrower shall, through MERS and MPŠV, furnish to the Bank each Project Report not later than forty-five (45) days after the end of each calendar semester, covering the calendar semester.

Section III. Withdrawal of Loan Proceeds

A. General

Without limitation upon the provisions of Article II of the General Conditions, the Borrower may withdraw the proceeds of the Loan: (a) to finance Eligible Expenditures for the Project in accordance with the Disbursement and Financial Information Letter; and (b) to pay: (i) the Front-end Fee; and (ii) each Interest Rate Cap or Interest Rate Collar premium; all in the amount allocated and, if applicable, up to the percentage set forth against each Category of the following table:

Category	Amount of the Loan Allocated (expressed in EUR)	Percentage of Expenditures to be financed (inclusive of Taxes, other than value added tax that is excluded)
(1) Goods, works, non-consulting services, Training, Operating Costs and consulting services for Part 1 of the Project	21,312,500	51.59%
(2) Goods, works, non-consulting services, Training, Operating Costs and consulting services for Parts 2, 3 and 4 of the Project	13,600,000	100%
(3) Front-end Fee	87,500	Amount payable pursuant to Section 2.03 of this Agreement in accordance with Section 2.07(b) of the General Conditions
(4) Interest Rate Cap or Interest Rate Collar premium	0	Amount due pursuant to Section 4.05 (c) of the General Conditions
TOTAL AMOUNT	35,000,000	

B. Withdrawal Conditions; Withdrawal Period

- Notwithstanding the provisions of Part A above, no withdrawal shall be made:
 - for payments made prior to the Signature Date.

(b) under Category (1) until the Co-financing Agreement has been executed and delivered and all conditions precedent to its effectiveness or to the right of the Borrower to make withdrawals under it (other than the effectiveness of this Agreement) have been fulfilled.

2. The Closing Date is December 31, 2031.

3. (a) Notwithstanding the provisions of Part B.1 of this Section, and without limitation to the provisions set forth in Section 7.03 of the General Conditions, the Bank may cancel all or a portion of the Unwithdrawn Loan Balance if at any time the Bank has determined and notified the Borrower that there is Lack of Progress on Project Implementation.

(b) For purposes of paragraph (a) above, the term "Lack of Progress on Project Implementation" means no withdrawals of Loan amounts requested by the Borrower from the Loan Account for twelve (12) or more consecutive months, following the Effective Date, and that the Project is not making progress in the achievement of the Project objective(s) as monitored by the indicators referred to in Section 5.08 of the General Conditions, without the Borrower having taken timely and appropriate action satisfactory to the Bank to rectify such issues.

SCHEDULE 3

Commitment-Linked Amortization Repayment Schedule

Subject to Section 2.08 of this Agreement, the Borrower shall repay the principal amount of the Loan in accordance with the following table, which sets forth the Principal Payment Dates of the Loan and the percentage of the total principal amount of the Loan payable on each Principal Payment Date ("Installment Share").

Level Principal Repayments

Principal Payment Date	Installment Share
On each February 15 and August 15 Beginning February 15, 2029, through February 15, 2041	3.85%
On August 15, 2041	3.75%

APPENDIX

Section I. Definitions

1. “Annual Work Plan” means the work plan and budget prepared annually by MERS and MPŠV and approved by the Bank in accordance with Section I.E of Schedule 2 to this Agreement; and “Annual Work Plans” means more than one Annual Work Plan.
2. “Anti-Corruption Guidelines” means, for purposes of paragraph 5(a) of the Appendix to the General Conditions, the “Guidelines on Preventing and Combating Fraud and Corruption in Projects Financed by IBRD Loans and IDA Credits and Grants”, dated October 15, 2006, and revised in January 2011 and as of July 1, 2016.
3. “Category” means a category set forth in the table in Section III.A of Schedule 2 to this Agreement.
4. “Co-financier” means OPEC Fund for International Development, the development finance institution established by the member states of the Organization of the Petroleum Exporting Countries (“OPEC”) - by virtue of the agreement signed in Paris on January 28, 1976, as amended - with the objective of reinforcing financial cooperation between OPEC member countries and other developing countries by providing financial support to assist the latter countries on appropriate terms in their economic and social development efforts.
5. “Co-financing” means, for purposes of paragraph 19 of the Appendix to the General Conditions, an amount of EUR 20 million to be provided by the Co-financier to assist in financing the Project.
6. “Co-financing Agreement” means the agreement to be entered into between the Borrower and the Co-financier providing for the Co-financing.
7. “Environmental and Social Commitment Plan” or “ESCP” means the environmental and social commitment plan for the Project, dated October 22, 2026, as the same may be amended from time to time in accordance with the provisions thereof, which sets out the material measures and actions that the Borrower shall, through MERS and MPŠV, carry out or cause to be carried out to address the potential environmental and social risks and impacts of the Project, including the timeframes of the actions and measures, institutional, staffing, training, monitoring and reporting arrangements, and any environmental and social instruments to be prepared thereunder.
8. “Environmental and Social Standards” or “ESSs” means, for purposes of paragraph 53 of the Appendix to the General Conditions, the standards referenced in said paragraph, effective on October 1, 2018, as published by the Bank.
9. “Environmental Protection Agency” means the Borrower’s agency established pursuant to Government Decree No.68/08 dated November 122008, or any successor thereto.
10. “EU” means European Union.
11. “European Union Water Framework Directive” means the European Union principal water policy framework that establishes a river basin-based approach to protect, improve, and sustainably manage all surface waters and groundwater, with the

objective of preventing deterioration and achieving good ecological and chemical status of water bodies.

12. "General Conditions" means the "International Bank for Reconstruction and Development General Conditions for IBRD Financing, Investment Project Financing", dated December 14, 2018 (last revised on July 1, 2025), with the modifications set forth in Section II of this Appendix.
13. "Institute of Hydrometeorology and Seismology" means the Borrower's national scientific and technical institution responsible for monitoring, analyzing, and providing information on weather, climate, water resources, and seismic activity to support public safety, environmental management, and sustainable development.
14. "Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management" and the acronym "MPŠV" mean the Borrower's ministry responsible for water management, including water resources management, water source protection, flood protection, irrigation, and rural water services policy, and any successor thereof.
15. "Ministry of Ecology, Sustainable Development and Northern Region Development" and the acronym "MERS" mean the Borrower's ministry responsible for environment and water services, including the policy and regulatory framework for urban water supply and municipal wastewater services, environmental protection, and environmental water quality regulation, and any successor thereof.
16. "Ministry of Finance" means the Borrower's ministry responsible for finance and any successor thereof.
17. "MPA Program" means the multiphase programmatic approach program designed to improve water security and climate-resilient water services in Montenegro.
18. "Municipality Subsidiary Agreement" means the agreement referred to in Section I.B.1 of Schedule 2 to this Agreement, and the term "Municipality Subsidiary Agreements" means more than one Municipality Subsidiary Agreement.
19. "National Integrated Sediment Management Strategy" means a strategy to be developed by the Borrower, through MPŠV, designed to address sustainable sediment management at the national level, balancing sediment transport needs, ecosystem protection, and flood risk mitigation in alignment with, among others, the European Union Water Framework Directive.
20. "National Water Services Strategy" means a Borrower's water sector roadmap designed to guide the development, governance, investment prioritization, sustainability, climate resilience, and EU alignment of Montenegro's water services sector, building on the findings of the Techno-Economic Analysis.
21. "Operating Costs" means the reasonable incremental expenses incurred by the Borrower on account of Project implementation and management, including costs related to office equipment and supplies, vehicle operation and maintenance, office rentals, communication and insurance costs, office administration costs, bank charges, utilities, training, transport costs, travel, *per diem* and supervision costs, salaries of staff of Technical Services Unit and the Project Implementation Unit, including Social Charges as applicable (excluding salaries of the Borrower's civil servants and/or employees).

22. "PROCON" or "*LTD Project – Consulting 'Podgorica'*" means the Borrower's national implementation unit responsible for municipal infrastructure and environmental protection projects financed by the Borrower or/and its development partners.
23. "Procurement Regulations" means, for purposes of paragraph 89(a) of the Appendix to the General Conditions, the "World Bank Procurement Regulations for IPF Borrowers", dated September 2025.
24. "Project Implementation Unit" means the project implementation unit referred to in Section I.A.3(a) of Schedule 2 of this Agreement.
25. "Project Operations Manual" means the manual referred to in Section I.C.1 (b)ii of Schedule 2 to this Agreement as the same may be amended from time to time with the prior written agreement of the Bank.
26. "Regional Water Supply Company" or "*Regionalni Vodovod Crnogorsko Primorje*" and the acronym "RWSC" mean the Borrower's state-owned company responsible for the development, operation, protection, and supply of bulk drinking water from regional water sources to municipalities along Montenegro's coastal region.
27. "*Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti*" and the acronym "REGAGEN" mean the Borrower's energy and water regulatory agency.
28. "RWSC Subsidiary Agreement" means the agreement referred to in Section I.B.2 of Schedule 2 to this Agreement.
29. "Signature Date" means the later of the two dates on which the Borrower and the Bank signed this Agreement and such definition applies to all references to "the date of the Loan Agreement" in the General Conditions.
30. "Social Charges" means any payments or contributions for unemployment benefits, disability insurance, workers' compensation benefits, retirement (pension or social security) benefits, and life insurance, or any other benefits according to the Borrower's legislation.
31. "Technical Services Unit" and the acronym "TSU" mean the technical services unit established by the Ministry of Finance and responsible for the fiduciary (procurement and financial management) and disbursement aspects of the Project and referred to in Section I.A.4 in Schedule 2 to this Agreement.
32. "Techno-Economic Analysis" means a comprehensive assessment of the technical condition, operational and financial performance of Montenegro's water utilities, long-term investment needs for EU compliance, and options for sector rationalization, serving as the analytical foundation for the National Water Services Strategy.
33. "Training" means Project related expenditures incurred in connection with study tours, training courses, seminars, workshops and other training activities, not included under goods or service providers' contracts, including costs of training materials, space and equipment rental, travel, accommodation and *per diem* costs for trainees and trainers and trainers' fees (as applicable), all based on an annual budget approved by the Bank.

34. "Water Administration" means the public authority of Montenegro responsible for the management, protection, allocation, monitoring, and regulation of the country's water resources in accordance with national legislation and applicable European Union water directives.

Section II. Modifications to the General Conditions

The General Conditions are hereby modified as follows:

1. The following definitions are inserted at the end of the Appendix as paragraphs 116-122:
 - “116. “CRDC” or “Climate Resilient Debt Clause” means a mechanism established in the Loan Agreement allowing the eligible Borrower to defer certain payments of principal and/or interest (and other Loan charges) during a Deferral Period upon occurrence of an Eligible Event.”
 - “117. “CRDC Terms and Conditions” means the Climate Resilient Debt Clause terms and conditions, as issued and revised from time to time, by the Bank, in effect at the time of the Payment Deferral request.”
 - “118. “Deferral Period” means the period of up to 24 (twenty-four) months, during which the Payment Deferral is activated pursuant to the provisions of the Loan Agreement.”
 - “119. “Eligible Event” means the event defined in the CRDC Terms and Conditions”
 - “120. “Interest Payment Deferral” means a one-time temporary deferral of payment of Interest and other applicable Loan charges during a Deferral Period, requested by the Borrower and activated by the Bank pursuant to the provisions of the Loan Agreement.”
 - “121. “Payment Deferral” means a Principal Payment Deferral and/or Interest Payment Deferral, requested by the Borrower and activated by the Bank pursuant to the provisions of the Loan Agreement.”
 - “122. “Principal Payment Deferral” means the one-time temporary deferral of repayments of the Withdrawn Loan Balance during a Deferral Period, requested by the Borrower and activated by the Bank pursuant to the provisions of the Loan Agreement.”
2. In paragraph numbered 79 of the Appendix, the term “Loan Payment” is modified to read as follows:
 - “79. “Loan Payment” means any amount payable by the Loan Parties to the Bank pursuant to the Legal Agreements, including (but not limited to) any amount of the Withdrawn Loan Balance, interest, any deferred amount pursuant to the Loan Agreement and any interest thereon, the Front-end Fee, the Commitment Charge, interest at the Default Interest Rate (if any), standby fee, any transaction fee for a Conversion or early termination of a Conversion, any premium payable upon the establishment of an Interest Rate Cap or Interest Rate Collar, any Unwinding Amount payable by the Borrower, any other fees, costs or charges applicable under the Loan, and any refund of the Withdrawn Loan Balance payable by the Borrower, as applicable.”

Ispregovarani tekst
22. oktobar 2026. godine

ZAJAM BROJ _____-__

Ugovor o zajmu

(Projekat vodnnih usluga i otpornost na klimatske promjene u Crnoj Gori (Water Security and Climate Adapataion (WaSAC) Project), faza 1, Višefazni programski pristup)

između

CRNE GORE

i

MEĐUNARODNE BANKE ZA OBNOVU I RAZVOJ

Ministarstvo
finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

UGOVOR O ZAJMU

UGOVOR datiran na Datum potpisivanja između CRNE GORE („Zajmoprimac“) i MEĐUNARODNE BANKE ZA OBNOVU I RAZVOJ („Banka“). Zajmoprimac i Banka su se ovim saglasili kako slijedi:

ČLAN I — OPŠTI USLOVI; ZNAČENJE IZRAZA

- 1.03. Opšti uslovi (kako su definisani u Dodatku uz ovaj Ugovor) primjenjuju se na ovaj Ugovor i čine sastavni dio ovog Ugovora.
- 1.04. Osim ako kontekst ne nalaže drugačije, izrazi napisani velikim početnim slovom korišćeni u ovom Ugovoru imaju značenje koje im je pripisano u Opštim uslovima ili u Dodatku uz ovaj Ugovor.

ČLAN II — ZAJAM

- 2.01. Banka je saglasna da Zajmoprimcu pozajmi iznos od trideset i pet miliona eura (EUR 35.000.000), pri čemu se taj iznos može povremeno konvertovati putem Konverzije valute („Zajam“), za pomoć u finansiranju projekta opisanog u Prilogu 1 ovog Ugovora („Projekat“).
- 2.06. Zajmoprimac može povući sredstva Zajma u skladu s Odjeljkom III, Priloga 2 ovog ugovora.
- 2.07. Provizija za obradu Zajma iznosi jednu četvrtinu jednog procenta (0,25%) od iznosa Zajma.
- 2.08. Naknada za anagažovana, a neiskorišćena sredstva iznosi jednu četvrtinu jednog procenta (0,25%) godišnje na Nepovućeni preostali dio Zajma.
- 2.09. Kamatna stopa je jednaka Referentnoj stopi uvećanoj za Promjenljivi kamatni spread ili za neku drugu stopu koja se primjenjuje nakon Konverzije u skladu s Odjeljkom 3.02(e) Opštih uslova.
- 2.06. Datumi plaćanja su 15. februar i 15. avgust svake godine.
- 2.07. Osim onako kako je navedeno u Odjeljku 2.08 u nastavku, iznos glavnice Zajma će se otplaćivati u skladu s Odjeljkom 3.03 Opštih uslova i Prilogom 3 ovog Ugovora.

2.08. (a) Nakon nastanka Prihvatljivog/kvalifikovanog događaja i izdavanja Vladine objave o nacionalnom vanrednom stanju, Zajmoprimac može da zatraži od Banke da aktivira: (i) Odlaganje plaćanja glavnice u odnosu na dio ili cijeli iznos Povučenog preostalog iznosa Zajma; i/ili (ii) Odlaganje plaćanja kamata; za Period odlaganja, pod uslovom da se takav zahtjev neće podnijeti prije prvog Datuma plaćanja glavnice i najkasnije do pete godišnjice prije konačnog dospijeca Zajma. Takav zahtjev i bilo koje aktiviranje biće izvršeni u skladu s Uslovima i odredbama CRDC-a koji su na snazi u vrijeme podnošenja zahtjeva, čije su odredbe ovim putem uključene upućivanjem na iste i čine sastavni dio ovog Ugovora. Aktiviranje Odlaganja plaćanja može da se desi samo jednom tokom trajanja Zajma.

(b) U trenutku podnošenja zahtjeva za Odlaganje plaćanja glavnice po osnovu odredbi stava (a) ovog odjeljka 2.08, Zajmoprimac može takođe da zatraži odredbe za otplatu koje su različite od onih koje su date u Prilogu 3 ovog Ugovora za dio ili cijeli iznos Povučenog preostalog iznosa Zajma za koji se traži Odlaganje plaćanja glavnice, pod uslovom da (i) je prosječno dospijeca Povučenog preostalog iznosa Zajma nakon Perioda odlaganja jednako prvobitnom prosječnom dospijecu takvog Povučenog preostalog iznosa Zajma prije zahtjeva za Odlaganje plaćanja glavnice, a konačno dospijeca Povučenog preostalog iznosa Zajma nakon Perioda odlaganja neće premašiti prvobitno konačno dospijeca takvog Povučenog preostalog iznosa Zajma prije zahtjeva za Odlaganje plaćanja glavnice; i (ii) su takve odredbe o otplati dogovorene između Zajmoprimca i Banke.

(c) Nakon što Banka razmotri zahtjev Zajmoprimca i Banka utvrdi u razumnoj mjeri kvalifikovanost Zajma za Odlaganje plaćanja, Banka će preduzeti potrebne radnje za sprovođenje Odlaganja plaćanja u skladu s odredbama ovog Ugovora i Uslovima i odredbama CRDC-a. Stupajući na snagu sa datumom aktiviranja Odlaganja plaćanja, o čemu je Banka obavijestila Zajmoprimca, odredbe ovog Ugovora koje predviđaju otplatu sredstava Zajma, uključujući odredbe Priloga 3, smatraće se izmijenjenim, gdje je primjenljivo. Banka će obavijestiti Zajmoprimca o primjenjivim finansijskim uslovima Zajma, uključujući sve revidirane odredbe o amortizaciji, ako je primjenljivo, u vrijeme aktiviranja Odlaganja plaćanja ili odmah nakon toga.

(d) U slučaju da se aktivira Odlaganje plaćanja kamata, Zajmoprimac će Banci platiti kamatu na bilo koji tako odloženi iznos po stopi navedenoj u Odjeljku 2.05 ovog Ugovora do trenutka kada se odloženi iznos u potpunosti isplati Banci. Takve kamate će se obračunavati od odgovarajućih datuma kada su relevantni iznosi odloženi nakon aktiviranja Odlaganja plaćanja kamata i platiće se na preostale Datume plaćanja nakon Perioda odlaganja.

(e) Odlaganje plaćanja neće se aktivirati ako se dogodi i nastavlja se bilo koji od događaja navedenih u Odjeljku 7.02 (a) ili 7.07 (a) Opštih uslova, međutim, pod uslovom da samo Odlaganje plaćanja, nakon što se aktivira, neće predstavljati događaj opisan u Odjeljcima 7.02 (a) ili 7.07 (a) Opštih uslova. Pored toga, Zajmoprimac će nastaviti da plaća sva primjenjiva i akumulirana Plaćanja zajma tokom Perioda odlaganja, osim iznosa koji su odloženi u skladu s aktiviranim Odlaganje plaćanja kako je ovdje opisano.

(f) Ako Povučeni preostali iznos Zajma ili bilo koja kamata i drugi primjenjivi troškovi Zajma, na koje se odnosi zahtjev za Odlaganje plaćanja, podliježu Konverziji valute koja je na snazi u tom trenutku, Zajmoprimac i Banka će se dogovoriti da

izmijene ili raskinu takvu Konverziju valute. U slučaju prijevremenog prekida takve Konverzije valute prije kraja njenog Perioda konverzije kao rezultat Odlaganja plaćanja, primjenice se odredbe Odjeljka 4.06 (b) Opštih uslova.

ČLAN III — PROJEKAT

- 3.02. Zajmoprimac izražava svoju posvećenost ciljevima Projekta i MPA programu. U tu svrhu, Zajmoprimac će sprovesti Projekat preko Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (MPŠV), Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera (MERS), PROCON-a i Jedinice za tehničku podršku, u skladu s odredbama člana V Opštih uslova i Prilogom 2 ovog Ugovora.

ČLAN IV — STUPANJE NA SNAGU

- 4.01. Dodatni uslovi za Stupanje na snagu se sastoje od sljedećeg:
- (a) Zajmoprimac je formirao Jedinicu za implementaciju Projekta u skladu s odredbama Odjeljka I.A.3(a) Priloga 2 ovog Ugovora; i
- (b) Zajmoprimac je usvojio Operativni priručnik za projekat u skladu s odredbama Odjeljka I.B.1 Priloga 2 uz ovaj Ugovor.
- 4.02. Rok za stupanje na snagu je datum devedeset (90) dana od Datuma potpisivanja.

ČLAN V — PREDSTAVNIK; ADRESE

- 5.01. Predstavnik Zajmoprimca jeste ministar finansija Zajmoprimca.

5.02. Za potrebe Odjeljka 10.01 Opštih uslova:

(a) adresa Zajmoprimca je:

Ministarstvo finansija
Stanka Dragojevića 2
81000 Podgorica, Podgorica
Crna Gora; i

(b) elektronska adresa Zajmoprimca je:

Faksimil:	E-mail:
382 20 224 450	mf@mif.gov.me

5.03. Za potrebe Odjeljka 10.01 Opštih uslova:

(a) adresa Banke je:

International Bank for Reconstruction and Development
1818 H Street, N.W.
Washington, D.C. 20433
United States of America; i

(b) elektronska adresa Banke je:

Teleks:	Faksimil:
248423(MCI) ili 64145(MCI)	1-202-477-6391

USAGLAŠENO na Datum potpisivanja.

CRNA GORA

Potpiso/la

Ovlašćeni predstavnik

Ime i prezime: _____

Funkcija: _____

Datum: _____

MEĐUNARODNA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ

Potpiso/la

Ovlašćeni predstavnik

Ime i prezime: _____

Funkcija: _____

Datum: _____

PRILOG 1

Opis Projekta

Cilj Projekta je unaprijeđenje vodnih usluga otpornih na klimatske promjene u odabranim opštinama i jačanje kratkoročne sigurnosti vodosnabdijevanja u primorskom regionu Crne Gore.

Projekat predstavlja fazu MPA programa i sastoji se od sljedećih djelova:

Dio 1: Strateška ulaganja u infrastrukturu i otpornost vodnih usluga

Sprovođenje programa prioritetnih ulaganja u cilju sanacije, modernizacije i proširenja infrastrukture za vodne usluge u odabranim opštinama, uključujući izradu projektne dokumentacije, građevinske radove i nadzor nad građevinskim radovima za: (a) sanaciju i proširenje centralizovanih sistema vodosnabdijevanja; (b) proširenje kanalizacione mreže radi priključenja domaćinstava na postojeća postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda; i (c) modernizaciju i proširenje decentralizovane infrastrukture za vodne usluge u udaljenim ruralnim područjima.

Dio 2: Integrisani pristupi vodnoj sigurnosti u primorskom regionu

2.1 Proširenje kapaciteta za prečišćavanje vode iz jezera

Izrada glavnog projekta, izvođenje građevinskih radova i nadzor nad građevinskim radovima za proširenje postrojenja za zahvatanje i prečišćavanje vode na lokalitetu *Malo blato*, Skadarsko jezero, radi povećanja kapaciteta postrojenja za prečišćavanje vode za dodatnih 250 litara u sekundi.

2.2 Tehnička pomoć za upravljanje slivom rijeke Morače i održivo upravljanje sedimentom

(a) Sprovođenje programa tehničke pomoći i studija potrebnih za prikupljanje tehničkih podataka i utvrđivanje planske osnove za održive mjere u cilju povećanja izdašnosti izvorišta *Bolje sestre* i jačanja vodne sigurnosti u primorskom regionu; takav program treba da obuhvati hidromorfološka i hidrogeološka istraživanja i modelovanje rijeke Morače, uz uzimanje u obzir trenutnih i projektovanih klimatskih uslova; praćenje sedimenta i podzemnih voda; modelovanje transporta sedimenta i kretanja podzemnih voda; kao i procjenu i izradu idejnih projekata za sanaciju i opcije intervencija, uz jačanje kapaciteta za monitoring i analizu Zavoda za hidrometeorologiju i seizmologiju i Uprave za vode, te aktivnosti uključivanja zainteresovanih strana i participativnog planiranja.

(b) izrada Nacionalne strategije za integralno upravljanje sedimentom.

Dio 3: Jačanje podsticajnog okruženja za efikasno upravljanje i rukovođenje sektorom voda

Pružanje podrške reformama politika, regulatornog okvira i kapaciteta potrebnih za unaprijeđenje održivosti i efikasnosti ulaganja u sektoru voda, uključujući: (a) sprovođenje tehničko-ekonomske analize vodnih usluga i izradu Nacionalne strategije za vodne usluge; (b) analizu i ažuriranje metodologije za utvrđivanje cijena/tarifa koju primjenjuje REGAGEN (*u cilju jačanja osnove za pokriće troškova, poboljšanja finansijskog planiranja i boniteta komunalnih preduzeća, kao i zaštite ugroženih kategorija potrošača*), te razvoj i uvođenje nacionalne digitalne platforme za prikupljanje, validaciju i uporednu analizu podataka o učinku u pružanju vodnih usluga; (c) jačanja kapaciteta komunalnih preduzeća i lokalnih samouprava za sprovođenje reformi i održavanje unaprijeđenih usluga kroz obuke i razmjene iskustava, između ostalog, u oblastima višegodišnjeg poslovnog planiranja, upravljanja neprihodovanim vodom i prikupljanja podataka o indikatorima učinka i njihove uporedne analize.

Dio 4: Upravljanje projektom, monitoring i komunikacija

Sprovođenje upravljanja projektom, koordinacije, monitoringa, komunikacije i uključivanja zainteresovanih strana, uključujući: (a) pružanje podrške radu Jedinice za implementaciju projekta, Upravnog odbora projekta, Jedinice za tehničku podršku i funkciji koordinacije projekta; (b) obezbjeđivanje usklađenosti s zahtjevima u pogledu žitove sredine i društva i fiducijarnim zahtjevima, kao i sprovođenje monitoringa, evaluacije i revizija; i (c) upravljanje znanjem, širenje stečenih iskustava i sprovođenje strategije komunikacije i uključivanja zainteresovanih strana.

PRILOG 2

Izvršenje Projekta

Odjeljak I. Implementacioni aranžmani

A. Institucionalni aranžmani

6. Zajmoprimac će odrediti MERS and MPŠV da budu ukupno odgovorni za upravljanje i implementaciju Projekta, uz tehničku podršku:
 - e) Agencije za zaštitu životne sredine u davanju tehničkih inputa, olakšavanju regulatornih odobrenja i osiguravanju pridržavanja ekoloških i društvenih standarda tokom implementacije Projekta;
 - f) odabranih opština i njihovih pripadajućih komunalnih preduzeća koja su nadležna za pružanje vodnih usluga i usluga sanitacije, za Dio 1 Projekta;
 - g) Regionalnog vodovoda Crnogorsko primorje za Dio 2.1 Projekta; i
 - h) REGAGEN-a za Dio 2.2 Projekta.
7. Bez ograničenja na odredbe člana V Opštih uslova i osim ako se Banka drugačije ne dogovori u pisanoj formi, Zajmoprimac će:
 - (a) na predlog MERS-a i MPŠV-a najkasnije u roku od tri (3) mjeseca od Datuma stupanja na snagu uspostaviti i nakon toga održavati tokom trajanja Projekta, upravni odbor sa strukturom, odgovornostima i resursima prihvatljivim za Banku („Upravni odbor projekta“); pri čemu (i) ga čine predstavnici ministarstava, agencija i zainteresovanih strana uključenih u implementaciju, uključujući, između ostalog, MERS, MPŠV, Ministarstvo finansija, Upravu za vode i REGAGEN; (ii) njime kopredsjedavaju predstavnici MERS i MPŠV; (iii) će biti odgovoran za strateški nadzor, koordinaciju na visokom nivou između institucija i ministarstava, obezbjeđivanje da ulaganja i reforme u okviru Projekta budu u skladu sa prioritetima Vlade i širom agendom reforme sektora voda, analizu napretka Projekta u odnosu na ključne odrednice, kao i za olakšavanje donošenja odluka u cilju rješavanja uskih grla u implementaciji, uključujući izazove na međuministarskom i političkom nivou, u svemu kako je bliže opisano u Operativnom priručniku za Projekat.
 - (b) preko MERS-a i MPŠV-a, najkasnije u roku od šest (6) mjeseci od Datuma stupanja na snagu angažovati, a zatim održavati tokom trajanja Projekta, koordinatora Projekta (koji će izveštavati i MERS-u i MPŠV-u) sa kvalifikacijama i radnim iskustvom i u skladu s opisom posla prihvatljivim za Banku, kako bi, između ostalog, olakšao efikasnu koordinaciju između svih subjekata koji sprovode Projekat, uključujući odabrane opštine.
8. (a) Zajmoprimac će (preko MERS i MPŠV) formirati jedinicu za implementaciju projekta, određivanjem i zaključivanjem odgovarajućih aranžmana za implementaciju sa PROCON-om, koja će djelovati kao jedinica za implementaciju Projekta – sa strukturom, resursima, opisom posla i funkcijama prihvatljivim za Banku („Jedinica za implementaciju projekta“), te će je nakon toga održavati tokom trajanja Projekta.
 - (b) Jedinica za implementaciju projekta biće odgovorna za: (i) koordinaciju i upravljanje svim aktivnostima implementacije Projekta i upravljanje svakodnevnim implementacijom Projekta; (ii) obezbjeđivanje primjene zahtjeva, kriterijuma, politika, procedura i organizacionih aranžmana navedenih u Operativnom priručniku za Projekat tokom implementacije Projekta, uključujući provjeru tehničkih rezultata rada, usklađenost s ugovorima, kao i usklađenost sa

zahtjevima za upravljanje rizicima po životnu sredinu i društvo; (iii) monitoring i evaluaciju Projekta, uključujući praćenje ugovora, praćenje rezultata i izradu izvještaja o napretku Projekta.

(c) Bez ograničenja na odredbu (a) iznad, Zajmoprimac će, preko MERS-a i MPŠV-a obezbijediti da PROCON angažuje ili imenuje, najkasnije tri mjeseca od Datuma stupanja na snagu, jednog menadžera projekta, jednog građevinskog inženjera, jednog stručnjaka za životnu sredinu i jednog stručnjaka za društveni razvoj, te da nakon toga održava te pozicije tokom implementacije Projekta, sve u skladu s opisom posla prihvatljivim za Banku i u skladu s Operativnim priručnikom za Projekat.

9. Zajmoprimac je, preko Jedinice za tehničku podršku, odgovoran za aktivnosti nabavke, finansijskog upravljanja i isplate u okviru Projekta, u skladu s odredbama ovog Ugovora, Operativnog priručnika za Projekat, te će u tu svrhu, tokom implementacije Projekta, održavati Jedinicu za tehničku podršku u okviru Ministarstva finansija, sa resursima, osobljem i fiducijarnim nadležnostima prihvatljivim za Banku i utvrđeni u Operativnom priručniku za Projekat.
10. Bez ograničavanja na prethodne odredbe ovog odjeljka I.A, Zajmoprimac će angažovati i zadržati pojedinačne konsultante i/ili firme (koji mogu biti potrebni za podršku djelotvornoj implementaciji Projekta i ostvarivanju razvojnih ciljeva Projekta) u broju i sa kvalifikacijama, radnim iskustvom i u skladu s opisom posla prihvatljivim za Bankom, a u skladu sa vremenskim okvirima koji su bliže definisani u Operativnom priručniku za Projekat.

B. Ugovori o prenosu sredstva zajma

1. Prije sprovođenja bilo kakvih aktivnosti u sklopu Dijela 1 Projekta u odabranoj opštini u Crnoj Gori (strateške investicije u infrastrukturu vodnih usluga i otpornost), Zajmoprimac će sredstva Zajma staviti na raspolaganje predmetnoj opštini na osnovu ugovora, koji je prihvatljiv za Banku, između Zajmoprimca i predmetne opštine („Ugovor o prenosu sredstava zajma opštini”).
2. Prije sprovođenja Dijela 2.1 Projekta, Zajmoprimac će sredstva Zajma staviti na raspolaganje Regionalnom vodovodu Crnogorsko primorje na osnovu ugovora, koji je prihvatljiv za Banku, između Zajmoprimca i Regionalnog vodovoda Crnogorsko primorje („Ugovor o prenosu sredstava zajma Regionalnom vodovodu Crnogorsko primorje”).
3. Zajmoprimac će vršiti svoja prava na osnovu Ugovora o prenosu sredstava zajma Regionalnom vodovodu Crnogorsko primorje i Ugovora o prenosu sredstava zajma opštini na način kojim se štite interesi Zajmoprimca i Banke i na način da se postižu svrhe Zajma. Osim ako Banka ne odredi drugačije, Zajmoprimac neće ustupiti, izmijeniti, ukinuti ili se odreći bilo kojeg od Ugovora o prenosu sredstava zajma ili bilo koje njihove odredbe.

C. Operativni priručnik za Projekat

1. Zajmoprimac će:
 - (a) pripremiti Operativni priručnik za Projekat, koji je po formi i suštini zadovoljavajući za Banku, a koji sadrži detaljne aranžmane i procedure za implementaciju Projekta, uključujući između ostalog: (i) implementacione aranžmane, uključujući razgraničenje uloga i odgovornosti različitih ministarstava, sektora, agencija, opština, komunalnih preduzeća i drugih institucija koje su uključene u implementaciju Projekta i njihovu koordinaciju i međusobne odnose; (ii) aranžmane za isplatu, zahtjeve u pogledu izvještavanja, procedure finansijskog upravljanja i procedure revizije, uključujući detalje o toku plaćanja, ulogama, procesima

odlučivanja, procedurama za tehničko odobrenje, zahtjevima u pogledu dokumentacije i rokovima u kojima relevantne strane treba da ispune uloge koje su im dodijeljene, kako bi se kašnjenje u implementaciji svelo na minimum; (iii) procedure nabavke, standardnu dokumentaciju za nabavke, procedure administriranja i upravljanja ugovorima; (iv) mjere za ublažavanje prevara i korupcije, kao i drugih rizika po integritet i fiducijarnih rizika; (v) aranžmane za upravljanje rizicima po životnu sredinu i društvo, kao i funkcionisanje žalbenog mehanizma; (vi) procedure za izradu i analizu konsolidovanog godišnjeg plana rada i budžeta za svaku fiskalnu godinu; (vii) kriterijume podobnosti koje moraju ispuniti opštine koje su zainteresovane za učešće u aktivnostima Projekta/ostvarivanje koristi od aktivnosti Projekta, procedure i aranžmane koji regulišu takve aktivnosti, kao i obrasce ugovora o prenosu sredstava zajma koje će zaključiti Regionalni vodovod Crnogorsko primorje i te opštine; (viii) aranžmane monitoringa i evaluacije, izvještavanja i komunikacije, uključujući indikatore učinka; (ix) druge administrativne, finansijske, tehničke i organizacione aranžmane i procedure neophodne za Projekat.

(b) (i) dostaviti Banci i razmijeniti mišljenja sa njom o priručniku odmah nakon njegove izrade; (ii) nakon toga usvojiti takav priručnik koji je odobrila Banka („Operativni priručnik za Projekat“ ili „POM“); i (iii) nakon toga sprovesti Projekat u skladu sa POM-om.

(c) neće izmijeniti, obustaviti, ukinuti, opozvati, ili odreći se bilo koje odredbe Operativnog priručnika za Projekat bez prethodne pisane saglasnosti Banke.

2. U slučaju bilo kakvog sukoba između odredaba Operativnog priručnika za Projekat i odredaba ovog Ugovora, mjerodavne su odredbe ovog Ugovora.

D. Ekološki i društveni standardi

7. Zajmoprimac će, preko MERS-a i MPŠV-a, obezbijediti sprovođenje Projekta u skladu s standardima koji se tiču životne sredine i društva, na način prihvatljiv za Banku.

8. Ne ograničavajući primjenu gorenavedenog stava 1, Zajmoprimac će obezbijediti sprovođenje Projekta u skladu sa Planom obaveza za zaštitu životne sredine i društvenih pitanja („ESCP“), na način prihvatljiv za Banku. U tom cilju, Zajmoprimac će obezbijediti da:

- (e) se mjere i aktivnosti navedene u ESCP-u sprovode sa dužnom pažnjom i efikasnošću, kako je predviđeno u ESCP-u;
- (f) dovoljna sredstva budu na raspolaganju za pokrivanje troškova sprovođenja ESCP-a;
- (g) se održavaju politike i procedure i angažuje kvalifikovano i iskusno osoblje u odgovarajućem broju radi sprovođenja ESCP-a, na način kako je predviđeno u ESCP-u; i
- (h) ESCP, ili neka njegova odredba ne budu izmijenjeni, poništeni, obustavljeni ili izuzeti, izuzev ako se Banka drugačije ne saglasi u pisanoj formi, kako je navedeno u ESCP-u, kao i da revidirani ESCP bude objavljen odmah nakon toga.

9. U slučaju neslaganja između ESCP-a i odredaba ovog Ugovora, mjerodavne su odredbe ovog Ugovora.

10. Zajmoprimac će, preko MERS-a i MPŠV-a, obezbijediti da se:

- (c) preduzimaju sve mjere koje su neophodne kako bi se prikupile, objedinile i dostavile Banci, kroz redovne izvještaje, prema dinamici koja je precizirana u ESCP-u, kao i bez odlaganja u zasebnom izvještaju ili izvještajima, ukoliko Banka to zatraži, informacije

o statusu usklađenosti s ESCP-om i instrumentima koji se odnose na životnu sredinu i društvo koji su u njemu navedeni, pri čemu će svi izvještaji biti u obliku i sa sadržinom koji su prihvatljivi za Banku, navodeći, između ostalog:

(i) status implementacije ESCP-a; (ii) uslove, ako ih ima, koji remete ili prijete da poremete implementaciju ESCP-a; i (iii) korektivne i preventivne mjere koje su preduzete ili ih je neophodno preduzeti povodom tih uslova; i

- (d) Banka obavještava bez odlaganja o svakom incidentu ili nesreći koji se tiču Projekta ili imaju uticaja na Projekat, a koji imaju ili mogu imati značajan nepovoljan uticaj na životnu sredinu, pogođene zajednice, javnost ili radnike, uključujući sve eksplozije, izlivanja i sve nesreće na radu koje za posljedicu imaju smrtni ishod, teške ili višestruke povrede, zagađenje, ili bilo koji slučaj seksualne eksploatacije i zlostavljanja, seksualnog uznemiravanja i nasilja nad maloljetnicima, kao i sve incidente na međunarodnim plovnim putevima ili u vezi sa njima, u skladu s ESCP, instrumentima za zaštitu životne sredine i socijalna pitanja koji su u njemu navedeni, kao i Ekološkim i društvenim standardima.

11. Zajmoprimac će, preko MERS-a i MPŠV-a, uspostaviti, objaviti, održavati i upravljati žalbenim mehanizmom koji je dostupan, kako bi primio i olakšao rješavanje svih predmeta zabrinutosti i žalbi osoba na koje je Projekat uticao i preduzeti sve potrebne i primjerene mjere za rješavanje ili olakšavanje rješavanja takvih predmeta zabrinutosti i pritužbi, na način prihvatljiv za Banku.
12. Zajmoprimac će, preko MERS-a i MPŠV-a, obezbijediti da sva tenderska dokumentacija i ugovori za građevinske radove u okviru Projekta uključuju obavezu izvođača, podizvođača i nadzornih organa da: (a) poštuju relevantne aspekte ESCP-a i instrumente koji se odnose na životnu sredinu i društvo koji su u njemu navedeni; i (b) donesu i sprovedu kodeks ponašanja koji treba da bude dostavljen svim radnicima i potpisan od njihove strane, sa detaljnim mjerama za rješavanje rizika po životnu sredinu, društvo, zdravstvenih i bezbjednosnih rizika, kao i rizika od seksualne eksploatacije i zlostavljanja, seksualnog uznemiravanja i nasilja nad djecom, kako je primjenjivo na takve građevinske radove koji su naručeni ili se izvode u skladu sa navedenim ugovorima.

F. Godišnji plan rada

5. Zajmoprimac će, preko MERS-a i MPŠV-a, pripremiti i dostaviti Banci, najkasnije do 31. oktobra svake fiskalne godine tokom implementacije Projekta (počevši od kalendarske 2027. godine), konsolidovani plan rada i budžet koji sadrže, između ostalog: (i) sve aktivnosti čije se sprovođenje u okviru Projekta predlaže za narednu fiskalnu godinu; (ii) predloženi plan finansiranja rashoda neophodnih za te aktivnosti, uz navođenje predloženih iznosa i izvora finansiranja za iste; i (iii) plan obuke za taj period.
6. Zajmoprimac će, preko MERS-a i MPŠV-a, Banci pružiti razumnu priliku za razmjenu mišljenja sa Zajmoprimcem o svakom takvom predloženom godišnjem planu rada i budžetu, te će nakon toga obezbediti da se Projekat implementira uz dužnu pažnju tokom navedene naredne fiskalne godine, u skladu sa tim planom rada i budžetom koje je odobrila Banka („Godišnji plan rada”).
7. Zajmoprimac neće, preko MERS-a i MPŠV-a, vršiti ili dozvoliti bilo kakve izmjene odobrenog Godišnjeg plana rada bez prethodnog pisanog odobrenja Banke.
8. Bez ograničenja odredaba Dijela E.1 ovog odjeljka, Zajmoprimac će, preko MERS-a i MPŠV-a, pripremiti i dostaviti Banci prvi prijedlog Godišnjeg plana rada predviđenog Projektom, najkasnije u roku od dva (2) mjeseca od Datuma stupanja na snagu.

Zajmoprimac, preko MERS-a i MPŠV-a, dostavlja Banci svaki Izvještaj o projektu najkasnije četrdeset i pet (45) dana nakon isteka svakog kalendarskog polugodišta, za dato kalendarsko polugodište.

Odjeljak III. Povlačenje sredstava Zajma

A. Uopšteno

Ne ograničavajući primjenu odredaba iz člana II Opštih uslova, Zajmoprimac može povući sredstva Zajma kako bi: (a) finansirao Prihvatljive troškove za Projekat u skladu sa Pismom o povlačenju sredstava i finansijskim informacijama; i (b) platio: (i) Proviziju za obradu Zajma; i (ii) svaku premiju za Gornju granicu kamatne stope (*caps*) ili premiju za raspon kamatnih stopa (*collars*); sve u iznosu koji je dodijeljen i, ako je primjenjivo, do visine procenta prikazanog za svaku Kategoriju u sljedećoj tabeli:

Kategorija	Dodijeljeni iznos Zajma (izražen u eurima)	Procenat troškova koji će se finansirati (uključujući poreze, osim poreza na dodatu vrijednost koji je isključen)
(3) robe, radovi, usluge osim konsultantskih usluga, obuka, operativni troškovi i konsultantske usluge za Dio 1 Projekta	21.312.500	51,59%
(4) robe, radovi, usluge osim konsultantskih usluga, obuka, operativni troškovi i konsultantske usluge za Djelove 2, 3 i 4 Projekta	13.600.000	100%
(3) Provizija za obradu Zajma	87.500	Iznos koji se plaća u skladu s Odjeljkom 2.03 ovog Ugovora u skladu s Odjeljkom 2.07 (b) Opštih uslova
(4) Premija za Gornju granicu kamatne stope (<i>caps</i>) ili Raspon kamatnih stopa (<i>collars</i>)	0	Iznos za plaćanje u skladu s Odjeljkom 4.05 (c) Opštih uslova
UKUPAN IZNOS	35,000,000	

B. Uslovi povlačenja sredstava; Period povlačenja sredstava

1. Izuzetno od odredaba Dijela A iznad, neće se vršiti povlačenje sredstava:

(a) za plaćanja izvršena prije Datuma potpisivanja.

(b) u okviru Kategorije (1) sve dok Ugovor o sufinansiranju ne bude potpisan i dostavljen i dok ne budu ispunjeni svi prethodni uslovi za njegovo stupanje na snagu

ili za pravo Zajmoprimca da vrši povlačenje sredstava po tom osnovu (osim stupanja na snagu ovog Ugovora).

2. Datum zatvaranja je 31. decembar 2031. godine
3. (a) Bez obzira na odredbe Dijela B.1 ovog odjeljka, i ne ograničavajući se na odredbe utvrđene u Odjeljku 7.03 Opštih uslova, Banka može otkazati cjelokupan ili dio Nepovučenog iznosa Zajma ukoliko u bilo kom trenutku utvrdi i obavijesti Zajmoprimca da postoji izostanak napretka u implementaciji Projekta.

(b) Za potrebe stava (a) iznad, izraz „izostanak napretka u implementaciji Projekta” označava situaciju u kojoj Zajmoprimac nije zahtijevao povlačenje sredstava Zajma sa Računa zajma tokom perioda od dvanaest (12) ili više uzastopnih mjeseci nakon Datuma stupanja na snagu, i u kojoj se ne ostvaruje napredak u postizanju cilja (ili ciljeva) Projekta, mjereno indikatorima navedenim u Odjeljku 5.08 Opštih uslova, a da pritom Zajmoprimac nije preduzeo blagovremene i odgovarajuće mjere, prihvatljive za Banku, radi otklanjanja takvih problema.

PRILOG 3

Program otplate amortizacije povezan sa preuzetim obavezama

U skladu sa Odjeljkom 2.08 ovog Ugovora, Zajmoprimac će otplatiti iznos glavnice Zajma u skladu sa tabelom koja slijedi, koja navodi Datume plaćanja glavnice Zajma i procenat od ukupnog iznosa glavnice Zajma koji se plaća na svaki Datum plaćanja glavnice Zajma („Udio rate“).

Otplata glavnice u jednakim ratama

Datum plaćanja glavnice	Udio rate
Svakog 15. februara i 15. avgusta Počevši od 15. februara 2029. do 15. februara 2041.	3,85%
Na dan 15. avgusta 2041.	3,75%

DODATAK

Odjeljak I. Značenje izraza

35. „Godišnji plan rada“ znači plan rada i budžet koji godišnje priprema MERS i MOŠV, a odobrava Banka u skladu s Odjeljkom I.E Priloga 2 ovog Ugovora; a „Godišnji planovi rada“ znači više od jednog godišnjeg plana rada.
36. „Smjernice za suzbijanje korupcije“ znači, za potrebe stava 5 (a) Dodatka Opštim uslovima, „Smjernice za spriječavanje i suzbijanje prevara i korupcije u projektima koji se finansiraju iz zajmova IBRD-a i zajmova i grantova IDA-e“, od 15. oktobra, 2006, s izmjenama iz januara 2011. i od 1. jula 2016. godine
37. „Kategorija“ znači kategorija navedenu u tabeli u Odjeljku III.A Priloga 2 ovog Ugovora.
38. „Sufinansijer“ znači OPEC Fond za međunarodni razvoj, institucija za finansiranje razvoja koju su osnovale države članice Organizacije zemalja izvoznica nafte („OPEC“) - na osnovu Ugovora potpisanog u Parizu 28. januara 1976. godine, s izmjenama i dopunama - sa ciljem jačanja finansijske saradnje između zemalja članica OPEC-a i drugih zemalja u razvoju pružanjem finansijske podrške kako bi se pomoglo ovim poslednjim zemljama pod odgovarajućim uslovima u njihovim naporima za ekonomski i društveni razvoj.
39. „Sufinansiranje“ označava, za potrebe tačke 19. Dodatka Opštim uslovima, iznos od 20 miliona eura koji obezbjeđuje sufinansijer radi pružanja pomoći u finansiranju Projekta.
40. „Ugovor o sufinansiranju“ znači ugovor koji treba da se zaključi između Zajmoprimca i Sufinansijera, kojim se obezbjeđuje sufinansiranje.
41. „Plan obaveza u pogledu životne sredine i društva“ ili „ESCP“ znači plan obaveza u pogledu životne sredine i društva za Projekat, od 22. oktobra 2026, koji se može povremeno mijenjati u skladu sa njegovim odredbama, a u kome su utvrđene materijalne mjere i postupci koje Zajmoprimac, preko MERS-a i MPŠV-a, sprovodi ili čije sprovođenje obezbjeđuje radi ublažavanja potencijalnih rizika po i uticaja Projekta na životnu sredinu i društvo, uključujući vremenske okvire za radnje i mjere, institucionalne aranžmane, aranžmane za zaposlene, obuku, monitoring i izvještavanje, kao i sve instrumente koji se odnose na životnu sredinu i društvo koji će se na osnovu toga pripremiti.
42. „Ekološki i socijalni standardi“ ili „ESS“ znače, za potrebe stava 53 Dodatka Opštim uslovima, standardi koji se navode u tom stavu, a koji su stupili na snagu 1. oktobra 2018. godine, kako ih je objavila Banka.
43. „Agencija za zaštitu životne sredine“ znači agencija Zajmoprimca koja je osnovana Uredbom Vlade br. 68/08 iz 12. novembra 2008, ili bilo koji njen nasljednik.
44. „EU“ znači Evropska unija.
45. „Okvirna direktiva Evropske unije o vodama“ znači glavni okvir politike za vode Evropske unije koji uspostavlja pristup zasnovan na rječnom slivu radi zaštite, poboljšanja i održivog upravljanja svim površinskim i podzemnim vodama, sa ciljem

spriječavanja pogoršanja i postizanja dobrog ekološkog i hemijskog statusa vodnih tijela.

46. „Opšti uslovi“ su „Opšti uslovi Međunarodne banke za obnovu i razvoj za finansiranje i finansiranje investicionih projekata od strane IBRD-a“, od 14. decembra 2018. (posljednji put revidirani 1. jula 2025. godine) s izmjenama koje su date u Odjeljku II ovog Dodatka.
47. „Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju“ označava nacionalnu naučno-tehničku instituciju Zajmoprimca nadležnu za monitoring, analizu i pružanje informacija o vremenu, klimi, vodnim resursima i seizmičkoj aktivnosti, u cilju podrške javnoj bezbjednosti, upravljanju životnom sredinom i održivom razvoju.
48. „Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede“ i akronim „MPŠV“ označavaju ministarstvo Zajmoprimca nadležno za upravljanje vodama, uključujući upravljanje vodnim resursima, zaštitu vodoizvorišta, zaštitu od poplava, navodnjavanje i politiku ruralnog vodosnabdevanja, i svakog njegovog nasljednika.
49. „Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera“ i akronim „MERS“ označavaju ministarstvo Zajmoprimca nadležno za životnu sredinu i vodne usluge, uključujući okvi javnih politika i regulatorni okvir za vodosnabdijevanje gradova i komunalne usluge povezane s otpadnim vodama, zaštitu životne sredine i regulisanje kvaliteta vode u životnoj sredini, i svakog njegovog nasljednika.
50. „Ministarstvo finansija“ znači ministarstvo Zajmoprimca nadležno za finansije i svaki njegov nasljednik.
51. „MPA program“ znači program zasnovan na višefaznom programskom pristupu, osmišljen radi unaprijeđenja vodne sigurnosti i vodnih usluga otpornih na klimatske promjene u Crnoj Gori.
52. „Ugovor o prenosu sredstava zajma opštini“ znači ugovor koji se pominje u Odjeljku I.B.1 Priloga 2 ovog Ugovora, a pojam „Ugovori o prenosu sredstava zajma opštini“ znač više od jednog Ugovora o prenosu sredstava zajma opštini.
53. „Nacionalna strategija za integrisano upravljanje sedimentom“ označava strategiju koju će izraditi Zajmoprimac, preko MPŠV, a koja je osmišljena na način da se bavi održivim upravljanjem sedimentom na nacionalnom nivou, uravnotežujući potrebe transporta sedimenta, zaštitu ekosistema i ublažavanje rizika od poplava u skladu sa, između ostalog, Okvirnom direktivom Evropske unije o vodama.
54. „Nacionalna strategija za vodne usluge“ znači plan za sektor voda Zajmoprimca, osmišljen na način da usmjerava razvoj, upravljanje, određivanje prioriternih investicija, održivost, otpornost na klimatske promjene i usklađivanje sektora vodnih usluga Crne Gore s EU, nadovezujući se na nalaze Tehnološko-ekonomske analize (TEA).
55. „Operativni troškovi“ su razumni tekući rashodi koje je imao Zajmoprimac u pogledu implementacije i upravljanja Projektom, uključujući troškove za potrebe kancelarijske opreme i materijala, korišćenja i održavanja vozila, iznajmljivanja kancelarijskog prostora, komunikacionih troškova i troškova osiguranja, troškova kancelarijske administracije, bankovnih naknada, režija, obuke, troškova prevoza, putovanja,

dnevnicu za putovanja i troškova nadzora, plata za zaposlene u Jedinici za tehničku podršku i Jedinici za implementaciju projekta, uključujući Naknade za socijalno osiguranje, gdje je to primjenjivo (isključujući plate za državne službenike i/ili namještenike Zajmoprimca).

56. „PROCON“ ili „DOO Project-Consulting Podgorica“ označava nacionalnu jedinicu za implementaciju Zajmoprimca, nadležnu za projekte opštinske infrastrukture i zaštite životne sredine koje finansira Zajmoprimac i/ili njegovi razvojni partneri.
57. „Propisi o nabavkama“ su, za potrebe stava 89 (a) Dodatka Opštim uslovima, „Propisi Svjetske banke o nabavkama za zajmoprimce finansiranja investicionih projekata“, od septembra 2025. godine.
58. „Jedinica za implemntaciju Projekta“ znači jedinica za implementaciju projekta iz Odjeljka I.A.3(a) Priloga 2 uz ovaj Ugovor.
59. „Operativni priručnik za Projekat“ znači priručnik iz Odjeljka I.C.1 (b)ii Priloga 2 uz ovaj Ugovor, a isti priručnik se može povremeno mijenjati i dopunjavati uz prethodno pisanu saglasnost Banke.
60. „Regional Water Supply Company“ ili „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ označava preduzeće u državnom vlasništvu Zajmoprimca, nadležno za razvoj, upravljanje, zaštitu i isporuku vode za piće u većim količinama iz regionalnih vodoizvorišta opštinama duž crnogorskog primorja.
61. „Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti“ i akronim „REGAGEN“ označava regulatornu agenciju za energetiku i vode Zajmoprimca.
62. „Ugovor o prenosu sredstava zajma Regionalnom vodovodu Crnogorsko primorje“ znači ugovor koji se pominje u Odjeljku I.B.1 Priloga 2 ovog Ugovora.
63. „Datum potpisivanja“ znači kasniji od dva datuma na koji su Zajmoprimac i Banka potpisali ovaj Ugovor i ta definicija važi za sva pozivanja na „datum Ugovora o zajmu“ u Opštim uslovima.
64. „Naknade za socijalna davanja“ znači sva plaćanja ili doprinose za naknade za nezaposlenost, osiguranje za slučaj invaliditeta, naknade za povrede na radu, penzione naknade (penziono ili socijalno osiguranje) i životno osiguranje ili bilo koje druge naknade u skladu sa zakonodavstvom Zajmoprimca.
65. „Jedinica za tehničku podršku“ i akronim „TSU“ znači jedinica za tehničku podršku osnovana od strane Ministarstva finansija, odgovorna za fiducijarne aspekte (nabavke i finansijsko upravljanje) i aspekte isplate sredstava Projekta i navedena u Odjeljku I.A.4 Priloga 2 uz ovaj Ugovor.
66. „Tehničko-ekonomska analiza“ znači sveobuhvatna procjena tehničkog stanja, operativnog i finansijskog učinka vodovodnih preduzeća u Crnoj Gori, dugoročnih investicionih potreba za usklađenost sa propisima EU i opcija za racionalizaciju sektora, koja služi kao analitička osnova za Nacionalnu strategiju za vodne usluge.
67. „Obuka“ znači aktivnosti koje su povezane sa Projektom u vezi sa studijskim posjetama, kursevima za obuku, seminarima, radionicama i drugim aktivnostima

obuke, koje nijesu uključene u ugovore za nabavku roba ili pružanja usluga, uključujući troškove materijala za obuku, zakup prostora i opreme, putne troškove, troškove smještaja i dnevnica polaznika obuke i predavača, naknade predavača (zavisno od slučaja), sve na osnovu godišnjeg budžeta odobrenog od strane Banke.

68. „Uprava za vode“ znači javni organ Crne Gore odgovoran za upravljanje, zaštitu, raspodjelu, monitoring i regulisanje vodnih resursa u državi u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom i važećim direktivama Evropske unije o vodama.

Odjeljak II. Izmjene Opštih uslova

Opšti uslovi se ovim putem mijenjanju na sljedeći način:

1. Definicije koje slijede su uključene na kraju Dodatka kao stavovi 116-122:

- “116. „CRDC“ ili „Klauzula o zaduživanju otpornom na klimatske promjene znači mehanizam uspostavljen u Ugovoru o zajmu koji dopušta kvalifikovanom Zajmoprimcu da odloži određena plaćanja glavnice i/ili kamata (i drugih troškova Zajma) tokom Perioda odlaganja nakon pojave Prihvatljivog/kvalifikovanog događaja.”
- “117. „Uslovi i odredbe CRDC-a“ znače uslove i odredbe klauzule o zaduživanju otpornom na klimatske promjene, kako ih Banka povremeno objavljuje i revidira, a koji su na snazi u vrijeme zahtjeva za Odlaganje plaćanja.”
- “118. „Period odlaganja“ znači period do 24 (dvadeset i četiri) mjeseca, tokom kojeg je aktivirano Odlaganje plaćanja u skladu s odredbama Ugovora o zajmu.”
- “119. „Prihvatljivi/kvalifikovani događaj“ znači događaj definisan u Uslovima i odredbama CRDC-a.”
- “120. „Odlaganje plaćanja kamate“ znači jednokratno privremeno odlaganje plaćanja Kamate i drugih primjenjivih troškova Zajma tokom Perioda odlaganja, koje je zatražio Zajmoprimac i aktivirala Banka u skladu s odredbama Ugovora o zajmu.”
- “121. „Odlaganje plaćanja“ znači Odlaganje plaćanja glavnice i/ili Odlaganje plaćanja kamate koje je zatražio Zajmoprimac i aktivirala Banka u skladu s odredbama Ugovora o zajmu.”
- “122. „Odlaganje plaćanja glavnice“ znači jednokratno privremeno odlaganje otplate Povučenog preostalog iznosa zajma tokom Perioda odlaganja, koju je zatražio Zajmoprimac i aktivirala Banka u skladu s odredbama Ugovora o zajmu.”

2. U stavu označenom brojem 79 u Dodatku, pojam „Plaćanje zajma“ mijenja se i glasi kako slijedi:

- “79. „Plaćanje Zajma“ znači bilo koji iznos koji je plativ od Strana u zajmu prema Banci po osnovu Pravnih ugovora, uključujući (ali bez ograničenja na) bilo koji iznos Povučenog preostalog iznosa zajma, kamate, bilo kog odloženog iznosa po osnovu Ugovora o zajmu i bilo koje pripadajuće kamate, Provizije za obradu zajma, Naknade za angažovana, a nepovučena sredstva, kamate po Zateznoj kamatnoj stopi (ukoliko je ima), provizije za rezervisanje, bilo koje transakcione provizije za Konverziju ili prijevremni prekid Konverzije, bilo koju premiju koja ja plativa nakon uspostavljanja najvećeg iznosa kamatne stope ili raspona za kamatnu stopu (*collar*) i bilo kog Iznosa

za poravnanje zajma (*unwinding amount*) koji treba da plati Zajmoprimac, bilo koje druge naknade, troška ili nameta koji je primjenjiv na Zajam i bilo kog povraćaja Povučenog preostalog iznosa zajma koji je plativ od strane Zajmoprimca, zavisno od slučaja.“